

BELEIDSPLAN 2023-2028

Inhoudsopgave

1	Why?	3
	Missie, identiteit en kwaliteit	3
	1.1 Missie.....	3
	1.2 Identiteit	3
2	What?.....	6
	Wat doen wij om onze ambitie te realiseren?.....	6
3	How?	7
	Organisatie en wie doet wat.....	7
	3.1 Organisatie	7
	3.2 Kwaliteitsbewaking	7
	3.3 Financieel beleid en beloningsbeleid	8
	Bijlage 1 Voorbeelden van programma's 2018-2023.....	9

1 Why?

Missie, identiteit en kwaliteit

1.1 Missie

Capella Brabant is een amateurkoor met ambitie, gevestigd in 's-Hertogenbosch. Capella Brabant zoekt naar nieuwe vormen voor koormuziek die aansluiten bij de interesses van de hedendaagse muziekliefhebber. Het ensemble ontwikkelt programma's door muziek te verbinden met theatervormen, andere kunstvormen of maatschappelijke thema's. De zangers van Capella Brabant willen voorstellingen maken op hoog muzikaal en artistiek niveau, uitvoeringen geven die nieuwsgierig maken, de luisteraar uitdagen en raken.

1.2 Identiteit

Capella Brabant wil in de komende beleidsperiode meer nadruk leggen op haar rol als maker. Dit houdt in dat CB initieert of wezenlijk bijdraagt aan het creëren van een voorstelling. Dit kan op basis van bestaand werk en/of in samenwerking met componisten e/o tekstschrijvers e/o andere kunstenaars of -disciplines. Capella Brabant wil intensief samenwerken op zowel artistiek, inhoudelijk als organisatorisch vlak. Hierbij zoekt Capella Brabant ook samenwerking met jonge talentvolle musici en makers; enerzijds om hen de kans te bieden hun talent verder te ontwikkelen, anderzijds om de kloof die is ontstaan tussen het niveau van composities voor amateurs en professionals¹ te dichten.

Cross-overs met andere kunstdisciplines maar ook verrassende samenwerkingen met andere muziekgezelschappen voegen elementen toe die de zeggingskracht van de muziek verder versterken.

Bij dit alles zoekt Capella Brabant verbinding met dilemma's en ontwikkelingen in onze samenleving. Door het plaatsen van de muziek in de huidige maatschappelijke context geven we meer betekenis aan de muziek.

Met deze werkwijze herijkt en herwaardeert Capella Brabant de canon van de koorliteratuur en wil daarmee een nieuw publiek aanspreken. Een sprekend voorbeeld van deze werkwijze is de muziektheatervoorstelling 'Klacht van de vrede' (2022 zie kader).

Klacht van de vrede

Toneelschrijver Jibbe Willems en componist Lucas Wiegerink namen in opdracht van Capella Brabant Erasmus' iconische werk als basis voor het indringende theaterconcert De Klacht van de Vrede. In de muziek van Lucas Wiegerink zijn de invloeden te horen van oude muziek, jazz en wereld muziek. Een vertroostende compositie voor stem, gemengd koor, orgel en viool. De intense klacht van de Vredesgodin werd vertolkt door actrices Anna Schoen / Saskia Bonarius. Op haar vredesmissie werd ze vergezeld door organist Arno van Wijk en violist Pieter van Loenen. Capella Brabant staat onder leiding van Marc Versteeg. In een speciale setting van regisseur Saskia Bonarius werd het publiek onderdeel van de humanistische boodschap. Want iedereen begrijpt het: dit is een voorstelling die de actualiteit pijnlijk op de huid zit.

Lezing vooraf

Elke voorstelling werd voorafgegaan door een lezing door dr. John Tholen, Conservator Erfgoedcollecties van de Bibliotheek Rotterdam. De bewerking van de Latijnse tekst van 'Querela Pacis' van Erasmus wordt door hem ondersteund. Bibliotheek Rotterdam beheert de grootste

¹ Zoals vastgesteld door artistiek leider Marc Versteeg n.a.v. het werk dat hij ter beoordeling onder ogen krijgt in diverse landelijke commissies waarin hij zitting heeft.

Erasmuscollectie ter wereld, met onder andere handgeschreven documenten van theoloog, filosoof, schrijver en humanist Erasmus.

Capella Brabant bestaat uit een vaste kern van 28 ervaren en geschoolde koorzangers. Een vaste kernbezetting wordt als voorwaarde gezien om gezamenlijk te kunnen groeien.

De diversiteit van werken die Capella Brabant uitvoert vereist verschillende bezettingen. Om die reden varieert de omvang van het koor waarbij de vaste kern uitgebreid kan worden met gastzangers.

De standplaats van Capella Brabant is 's-Hertogenbosch. Tegelijkertijd trekt het niveau van het koor gevorderde amateurzangers uit de wijde omgeving die op zoek zijn naar kwaliteit en uitdaging.

Naast muzikale en artistieke kernwaarde hecht Capella Brabant aan betrokkenheid van de leden. Ieder draagt iets bij aan de community.

Marc Versteeg is artistiek leider en dirigent van Capella Brabant. In Nederland verwierf Versteeg bekendheid met opzienbarende concerten, radio-, televisie en cd-opnamen met uiteenlopende vooraanstaande ensembles.

Inclusiviteit is voor Capella Brabant een vanzelfsprekendheid. We sluiten niemand uit op basis van herkomst of geaardheid. De enige selectiecriteria zijn zangkwaliteit en muzikaliteit. Capella Brabant ziet en ervaart het belang van **diversiteit**. Tegelijkertijd stelt het ensemble vast dat de huidige cultuur van koormuziek in West-Europa die zich in een tijdsbestek van 6 à 7 eeuwen heeft ontwikkeld tot wat die nu is (een aangelegenheid van overwegend witte mensen met een achtergrond in de Joods-Christelijke cultuur) tijd nodig heeft om te transformeren. Capella Brabant ervaart hierin enige handelingsverlegenheid, aangezien het bereiken van de gewenste diversiteit niet alleen van de wil van Capella Brabant afhangt, ook elders is transformatie nodig. Wel ziet Capella Brabant in de nabije toekomst mogelijkheden voor het bereiken van diversiteit. Een voorbeeld is de programmering – waarin samenwerking gezocht kan worden met andere culturele en muzikale tradities. Hiermee spreekt Capella Brabant tevens nieuw publiek aan. Binnen die samenwerking kan ieder de eigen identiteit behouden, naast elkaar bestaan en elkaar wederzijds bestuiven. Ook in de artistieke keuzes en in de keuze van samenwerking met professionals kan (meer) rekening gehouden worden met het streven naar culturele diversiteit. Waarbij kwaliteit en geschiktheid voor het betreffende project steeds voorop blijven staan.

Kwaliteit

Capella Brabant wil concerner op hoog artistiek en muzikaal niveau. Dit vraagt een bepaald niveau van de aangesloten zangers. Artistiek leider en zangcoach bepalen samen de kwaliteitseisen die zowel aan leden als gastzangers worden gesteld. Alle leden investeren blijvend in hun artistieke kwaliteiten, o.a. door individuele stemcoaching. In periodieke masterclasses werken we onder leiding van gerenommeerde zangpedagogen aan koorclank, zuiverheid, timing en transparantie. Aan de presentatie, expressie en flexibiliteit die van het koor gevraagd wordt in de samenwerking met diverse andere kunst disciplines wordt gewerkt in theaterlessen die regelmatig plaatsvinden.

Een jaarlijkse presentatieavond waarin de zangers solistisch of in kleine samenstellingen voor elkaar optreden is onderdeel van het concept. Het draagt bij aan de muzikale zelfstandigheid en de ontwikkeling van de zang- en presentatiekwaliteiten van de individuele leden. Daarnaast is het een viering van het eerdergenoemde 'community-aspect'.

Zowel qua bezetting als qua muzikaal niveau is het koor goed uit de Coronaperiode teruggekomen. Dit geeft vertrouwen in het kunnen realiseren van de ambitie van Capella Brabant en het vasthouden en verhogen van het muzikaal en artistiek niveau.

Kwaliteit is niet alleen een eis die gesteld wordt aan leden-zangers; kwaliteitseisen gelden eveneens voor samenwerkingspartners. In het kader van diversiteit sluit Capella Brabant geen enkele samenwerkingspartner op voorhand uit (van figuranten, (gevorderde) amateurs tot professionals). De keuze wordt uiteindelijk bepaald door het artistieke concept, de aard van het werk en het doel van het project.

De afgelopen jaren heeft Capella Brabant in het hierboven geschetste spoor al een aantal bijzondere concertprogramma's en voorstellingen gerealiseerd. Zie voor een omschrijving hiervan Bijlage 1.

2 What?

Wat doen wij om onze ambitie te realiseren?

Capella Brabant wil tenminste 4 programma's per jaar voorbereiden met zo mogelijk 2 of meer concerten per programma. Elk programma wordt tenminste éénmaal uitgevoerd in de standplaats van Capella Brabant, 's-Hertogenbosch. De andere concerten worden elders in de provincie of incidenteel daarbuiten gegeven.

Het repertoire omvat diverse stijlperiodes vanaf de renaissance tot hedendaagse muziek en zowel a capella als werken met begeleiding van orkest of kleiner ensemble.

Capella Brabant zoekt samenwerking met andere kunst disciplines om producties en concerten een bijzondere en multi-mediale beleving te maken zowel voor toeschouwers als voor de zangers. We ambiëren een relatie tussen de muziek en hedendaagse maatschappelijke thema's in onze programma's.

In de komende beleidsperiode wil Capella Brabant meer nadruk leggen op haar rol als maker (zie blz 3 onder 'identiteit').

Capella Brabant wil langere lijnen in de programmering uitzetten en meerjarige samenwerkingen aangaan met podia in de provincie. Het ensemble wil bijdragen om tradities met betrekking tot uitvoering van bepaalde werken verder uit te bouwen.

Ter inspiratie van de koorzangers en als uitdaging om telkens de eigen grenzen te verleggen, worden regelmatig concerten gegeven samen met professionele solisten van faam. Tegelijk wordt ook samenwerking gezocht met nieuw talent.

Brede toegankelijkheid van de concerten is een belangrijk uitgangspunt voor het ensemble.

Capella Brabant streeft naar verjonging van haar leden en vindt het van belang om jonge zangers te interesseren voor klassieke muziek. Daartoe heeft Capella Brabant in de seizoenen 2021-2022 en 2022-2023 een kooracademie opgezet. Doelstelling van de kooracademie was om amateurzangers die nog niet voldoende gevorderd zijn om lid te worden van het koor verder te scholen op het gebied van ensemblezang en podiumpresentatie. Vanwege de benodigde organisatorische inzet en vanwege de financiële risico's heeft Capella Brabant ervoor gekozen om niet zelfstandig verder te gaan met de kooracademie. Wel blijft Capella Brabant ontwikkelingen op het gebied van scholing van (jonge) amateurzangers volgen. Betrokkenheid bij soortgelijke initiatieven elders in Brabant is van belang om nieuwe zangers aan ons te kunnen binden. Capella Brabant zoekt daarbij naar manieren om verbinding te maken, bijvoorbeeld door stageplaatsen aan te bieden voor (jonge) zangers.

3 How?

Organisatie en wie doet wat

3.1 Organisatie

Capella Brabant bestaat uit een vereniging en een stichting. De vereniging is opgericht door de leden en is de basis van het koor, wekelijks repetities en onderlinge activiteiten worden binnen de vereniging uitgevoerd. Binnen de stichting worden alle concerten van het koor ondergebracht en de stichting fungeert als organisator van de concerten die in eigen beheer worden georganiseerd. Beide worden bestuurd door één tenminste driehoofdig bestuur waarin in elk geval de functies van voorzitter, penningmeester en secretaris belegd zijn. Het bestuur stelt een artistiek leider en dirigent aan. De koorleden zijn lid van de vereniging. Vereniging en stichting leggen verantwoording af aan de ALV van de vereniging.

Het bestuur bepaalt in nauwe samenspraak met de artistiek leider het beleid en neemt beslissingen over het uit te voeren programma.

Capella Brabant streeft ernaar ook een zakelijk leider aan te stellen. De zakelijk leider is verantwoordelijk voor de organisatie van de concerten en projecten, inclusief de fondsenwerving.

Het koor hecht aan een grote betrokkenheid van de leden. Het bestuur stimuleert betrokkenheid en van de leden wordt verwacht dat zij zich inzetten voor vereniging of stichting. Het koor werkt met een aantal commissies om de inbreng van de leden op onder meer de programmering en de samenstelling van het koor te waarborgen.

De artistieke- of programmacommissie, bestaande uit enkele koorleden en de artistiek leider, adviseert het bestuur over het programma. Het bestuur stelt vervolgens vast welke projecten tot uitvoering gebracht worden. Daarbij weegt de artistieke inhoud van de projecten het zwaarst, maar wordt ook grondig gekeken naar organisatorische en financiële haalbaarheid.

De wervingscommissie komt in actie als de kernbezetting aanvulling behoeft of gastzangers nodig zijn voor een gepland project.

De auditiecommissie, bestaande uit enkele koorleden en de artistiek leider, adviseert over toelating van nieuwe leden. Aspirant-leden auditeren voor deze commissie. Een aspirant lid wordt bij positief advies proeflid voor de duur van één project. Dan volgt een evaluatie door de auditiecommissie. Bij positief resultaat wordt het bestuur geadviseerd het proeflid aan te nemen als vast lid. Het bestuur zal het proeflid informeren over het genomen besluit.

De kascommissie controleert de jaarrekening.

De feestcommissie organiseert festiviteiten voor de koorleden.

3.2 Kwaliteitsbewaking

Vanuit het onder hoofdstuk 1. geformuleerd kwaliteitsbeleid richt Capella Brabant zich op getalenteerde en ervaren amateurkoorzangers die uitdagingen willen aangaan en zichzelf willen blijven ontwikkelen. Individuele zangscholing – door zangles e/o stemcoaching - past in deze ambitie. Auditiecommissie en artistiek leider zien toe op het gewenste instapniveau van nieuwe leden. Het koor werkt structureel aan de koorklank, bijvoorbeeld in de vorm van een stemcoach die tijdens de repetities met het koor werkt. Capella Brabant heeft expliciet aandacht voor toneelpresentatie en expressie. Hier wordt aan gewerkt binnen de voorbereiding en uitvoering van een programma en indien mogelijk ook als onderdeel van de algemene ontwikkeling.

In de wekelijkse repetities wordt met name gewerkt aan koorclank, zuiverheid, timing en expressie. Van de zangers wordt verwacht dat zij voorbereid op de repetities verschijnen; er wordt niet gewerkt aan het instuderen van noten tijdens de repetities.

Aanwezigheid van de leden bij de koorrepetities is een belangrijke pijler onder de kwaliteit en wordt daarom bijgehouden. Artistiek leider en/of bestuur zijn gerechtigd om – na onderling overleg en instemming - individuele zangers aan te spreken op hun aanwezigheid of noodzaak tot stemcoaching.

3.3 Financieel beleid en beloningsbeleid

Capella Brabant voert een financieel beleid dat gericht is op continuïteit. Dit wordt gedaan onder meer door het vooraf begroten en afwegen van kansen en risico's van de onderdelen in onze jaarprogramma's, door een goede en transparante administratie te voeren en door te streven naar voldoende eigen middelen om de programma's te financieren en om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen.

Financiële middelen komen uit contributie, donaties, vaste subsidies, projectsubsidies en recettes.

Per project wordt een begroting opgesteld. Het bestuur besluit mede op basis van de begroting of een project doorgang kan vinden of niet. Naast de artistieke kwaliteit, die voorop staat, is een belangrijk criterium daarbij of het maximale financiële risico gedekt kan worden uit de reserves. Vanzelfsprekend streeft het koor naar zo laag mogelijke financiële risico's maar is wel bereid financiële risico's te dragen voor de realisatie van projecten. In het streven naar een brede toegankelijkheid van de diverse programma's ook vanuit financieel oogpunt, draagt Capella Brabant bij aan diversiteit binnen het publieksbereik.

Indien wordt samengewerkt met andere partners is het uitgangspunt dat het financiële risico gedeeld wordt. Bij positief financieel resultaat van projecten besluit het bestuur of er middelen worden toegevoegd aan de reserves of dat de baten op een andere manier worden besteed.

Ieder project doorloopt zijn eigen kwaliteitscyclus. Wanneer een project na planning en vooraf begroten een 'go' krijgt, blijft Capella Brabant gedurende de ontwikkeling van het project monitoren op tenminste de volgende aspecten: artistiek, organisatorisch, marketing, publieksbereik, financiën. Tussentijdse evaluatie is een vast agendapunt tijdens bestuursvergaderingen. Na afloop van een project komt daar nog de vraag bij of het project geworden is wat beoogd werd. Leerpunten worden meegenomen bij de realisatie van volgende projecten.

Capella Brabant is een vrijwilligersorganisatie. Bestuursleden ontvangen geen vergoeding voor hun werkzaamheden. Koorleden ontvangen evenmin een vergoeding. Het bestuur handelt conform de richtlijnen van de Code Cultural Governance van Koornetwerk Nederland (voortgekomen uit Vereniging Nederlandse Korenorganisaties VNK). Artistiek leider en dirigent krijgt een vergoeding conform de richtlijnen van dezelfde organisatie.

Stichting Capella Brabant in bezit is van de Culturele ANBI status en is geregistreerd bij de Belastingdienst.

Bijlage 1 Voorbeelden van programma's 2018-2023

2018

- Reprise naar aanleiding van lovende recensies in 2017 van Sacred Concerts van Duke Ellington (naar een arrangement van de Zweedse componist en dirigent Örjan Fahlström) in samenwerking met het Brabants Jazzorkest en Deborah Carter als solist. Twee dirigenten op de bok: Jeroen Doornik voor het jazzorkest, Marc Versteeg voor het koor. Uit de recensie op jazznu.nl “Sacred Concert van Het Brabants Jazz Orkest, Capella Brabant en Deborah Carter is een meer dan lovenswaardig initiatief. Het wordt volledig waargemaakt en is een intrigerende herontdekking van een deel van het zo omvangrijke en soms ongrijpbare oeuvre van Duke Ellington. Dat de uitvoerders het überhaupt hebben aangedurfd dit project op te pakken en het dan ook nog zo'n eigentijdse, professionele uitvoering mee te geven, verdient meer opvoeringen dan de drie die er nu zijn gepland. In het volgende seizoen volgt er nog een concert in De Doelen in Rotterdam, meer grote podia zouden er eer mee inleggen om dit Sacred Concert binnen te halen.”

2019

- Mis voor dubbelkoor a capella van Frank Martin, afgewisseld met improvisaties van het trio Two Horns and a Hammond van saxofonist Paul van Kemenade.
- In november 2019 bracht Capella Brabant de wereldpremière van *Reconciliation Magnificat* van Kris Oelbrandt ten gehore, met medewerking van onder meer het Dudok Quartet in “Loflied der Verzoening”. Solisten waren Katrien Baerts, Elsbeth Gerritsen en Mattijs van de Woerd. Het programma werd voorafgegaan door een voordracht door musicoloog en theoloog Martin Hoondert en afgesloten met een interreligieuze dialoog over ‘Verzoening’.

2020

- Coronaperiode, geen concerten.

2021

- Start serie Kroonpen
De koorserie Kroonpen bevat thematische concerten. Inspirerende sprekers reflecteren met een door henzelf geschreven essay op composities die specifiek voor het thema zijn geselecteerd.
Vast onderdeel is dat Anthony Fiumara, docent compositie van de Fontys Academy of Music and Performing Art (AMPA), telkens één van zijn studenten kiest voor het schrijven van een werk voor kamerkoor. Dit jonge talent krijgt vervolgens de kans om de uitvoeringspraktijk van zijn/ haar werk van dichtbij mee te maken: hij/zij/die repeteert een avond met het koor, spart met de dirigent over hoe het stuk uitgevoerd moet worden en heeft interactie met de koorleden over de bedoeling van de compositie.
Kroonpen deel 1 (oktober 2021) stond in het teken van klimaatverandering, met een essay van Henri Swinkels, directeur van KunstLoc Brabant en oud-gedeputeerde van Cultuur, een fonkelnieuw werk van de Peruaanse componist Bruno Culotti en prachtig klassiek repertoire van Finzi en Britten.

2022

- # RE-BORN. Sublieme klassieke muziek en eigentijdse kunst kwamen samen in een unieke expositie en een tweetal voorstellingen in een samenwerking van Willem Twee Kunstruimte, Cecilia Rebergen en Capella Brabant. Al wandelend door de tentoonstelling werd het publiek meegevoerd op een reis langs actuele kunstwerken en een spectaculaire uitvoering van Johannes Brahms' meesterwerk *Ein deutsches Requiem* uit 1868.
- Klacht van de vrede (zie kader). Uitvoeringen in Grote Kerk 's-Hertogenbosch, (November Music on tour) – première, Orgelpark – Amsterdam, Sint-Janskerk Gouda, Bergkerk Deventer, Laurenskerk Rotterdam

2023

- Beschouwing. Tijdens Beschouwing voerde Capella Brabant het indrukwekkende *Via Crucis* (1879) van Franz Liszt uit. Een spiritueel werk voor bariton, koor en piano waarmee Liszt het lijden van Christus tot de muzikale essentie terugbrengt. Muziek van een adembenemende verstillings die tot reflectie en bezinning aanzet. Tekstschrijver Joris van de Kerkhof (bekend als voormalig verslaggever bij Radio 1 en speechschrijver bij het Ministerie van Financiën) neemt de veertien kruiswegstaties als leidraad voor zijn gloednieuwe, snedige theatertekst over de chaotische gedachtewereld van een tobbede, aftredendeminister-presidente, een rol van actrice Saskia Bonarius, bariton Frank Hermans en pianiste Myrto Tzelisi.

- Kroonpen – 2. Thema: religieuze tradities en zingeving. Hoofdwerk was de majestueuze Mass in G Minor uit 1920-21 van overtuigd atheïst Ralph Vaughan Williams.

Voormalig monnik en componist Kris Oelbrandt schreef een gloednieuw koorwerk met als basis de poëtische Psalm 125. De jonge componist Bart Michiels is student aan het AMPA in Tilburg. Op verzoek van het koor en zijn docent Anthony Fiumara boog Michiels zich over zijn eigen versie van het aloude De Profundis.

Vooraanstaand theoloog en kerkhistoricus Peter Nissen schreef een essay waarin hij dieper inging op de grote inspirerende werking van oude religieuze teksten en kerkelijke rituelen.

